

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: ~

Cím: Gyógynövénytermelés Budapesten.

Forrás: *Az Ujság.*

Bp

(Hely)

916. 1122

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Old.)

Osztályozás

Tárgy

633.85

Hely

Idő

"1916"

Személy

Gyógynövénytermelés Budapesten.

(Riczinusbokrok a fővárosi növénykertben. — Sáfrányt szednek a rokkant katonák. — A főváros és a kormány együttes akciója. — Az eddigi eredmény.)

— Saját tudósítónktól. —

A kormány és a főváros nagyszabású együttes akciójának eredményéről számolhatunk be ebben a tudósításban. Az akció ennek az évnek az elején indult meg, ma már eredménye is van és a főváros iskolai növénykertjének elkülönített részén olyan növények virágnak és hoznak gyümölcsöt, a melyeket Magyarországon soha nem termeltek, de a melyekre mindig nagy szükségünk volt. Tropikus éghajlatokon termő gyógynövényekkel kísérleteztek a telepen, a kísérlet fényesen bevált és a földmivelésügyi minisztérium már meg is szervezte a Debiói-úton a gyógynövénykísérleti állomást, a mely munkásságát az itt nyert eredmények alapján kezdi meg.

A gyógynövénytelep a Zuglóban van, az Angol-utca elején. Harmincz holdas gyönyörű kertnek a végén, rózsáligetekben, virágerdőkön keresztül kalauzol az elkerített részhez Varga Márton, a növénykert igazgatója. Nyolcz holdon termelnek itt gyógynövényeket. Olyanokat, a minőkkel eddig hiába kísérleteztek nálunk és olyanokat, a minők nálunk eddig teljesen ismeretlenek voltak. Az első parcellában, a mely mellett elvisz az utunk, riczinus van. Eddig csak mint dísznövényt ismerték Magyarországon. Riczinussal Indiából és kis mértékben Olaszországból láttak el bennünket. Az eddigi kísérletek nem sikerültek, a riczinus elfagyott és állandóan a külföldre voltunk utalva.

Ez az első eset, hogy a riczinustermelés gyakorlatilag is bevált. A kísérletek arról győzték meg a kísérletezőket, hogy ha a riczinust fagymentes időben, melegágyba ültetik el, és onnan ültetik ki májusban a szabadba, akkor megmarad és nagyon jól értékesíthető. Ma egy kilogramm riczinusolaj ára huszonhat korona.

A kormánynak az a célja, hogy az egész országban meghonosítja a riczinustermelést és pedig úgy, hogy erről a telepről ad ki magokat a vidékre, hogy ott a riczinust *kerlek szélén*, három-négy sorban termeszték, főként rokkantak, a kikkel szemben a rokkantügyi hivatal vállalni fogja a termés egy részének fix áron való átvételét is. A riczinustermelés különben is gyerekeknek, öregeknek, *rokkantaknak való munka*, nagyobb fáradtságot nem igényel, ellenben nagyon jövedelmező.

Azokat a buja illatu rózsákat, a melyekből a rózsaoaj készül és a melyeknek az illata szinte megrészegíti az embert, a budapesti bolgár főkonzulátus közbenjárásával Bulgáriából szerezte be a növénykert. Nálunk eddig rózsákat csak díszük miatt termesztettek, a rózsák jövedelmével a virágkereskedőkön kívül senki sem gondolt, pedig egy kilogramm rózsaoaj ára a békeidőben is 4000 korona volt. A rózsaoaj Bulgáriából, Törökországból, főként azonban Dél-Franciaországból jött hozzánk és leginkább ez az utóbbi hely látta el rózsaoajjal az egész világot. Az olajrózsák termelése nagyon könnyű, az idén *pre-selnek először elajat belőlük Magyarországon.*

Augusztin Béla dr. a gyógyszerészeti főiskola tanára, a kit a földmivelésügyi minisztérium a gyógynövénykísérleti állomásra delegált és a ki a

kormány megbízásából figyeli itt az eredményeket, mondotta nekem a következő parcellánál:

— Itt *sáfránnyal* kísérletezünk. Százötven esztendővel ezelőtt termeltek sáfrányt Magyarországon. A termeléssel akkor felhagytak, azóta ezt a fűszert és gyógynövényt Franciaországból és Spanyolországból kapjuk. Az évi import értéke békeidőben egymillió korona körül járt. A sáfrány virágjának legbelsőbb részéből lesz a fűszer, ezt a bibét naponként kell összeszedni, rokkantaknak való munka ez, a sáfrány hagymáját megkapják tőlünk, egy kilogramm sáfrányvirág ára 120—150 korona.

Megyünk tovább a gyönyörű kertben. Itt már virít az ópiumnak való mák piros virága, amott kínai rebarbara terem meg a sziklán, a magját a berni gyógyszerészeti intézetből küldték Budapestre, innen pedig Liptóba, Turóczba, Árvába küldik majd el a rokkant katonáknak; a kínai rebarbara a hegyvidéki klímát és a hegyes talajt szereti a legjobban. A gypsophila gyökerében szaponin van, ebből szappant készítenek, az asclepias sűrűcáskából készül a *kaucsuk*, ha a növény szárát bemetszik, akkor folyadék szivárog ki azon, a kaucsuknedv, a mely bizony ma nagyon is drága. Czigóriát sem kell majd külföldről hozatni, megterem az majd ezentul nálunk is és talán ezentul olcsóbb lesz a pótkávé is.

Az idén még csak nyolcz holdon termelnek gyógynövényeket, jövőre a telep már kibővül, alkalmasint harmincz holdon folytatják az értékes munkát, a melynek gyakorlati hasznosításával már a tavasszal megpróbálkoznak. A kormány erről a telepről látja el palántával és magokkal az országot és ez a kitünően vezetett telep honosítja meg majd Magyarországon a gyógynövényter-

melést.

A kormánynak és a fővárosnak a tavasszal megvalósított akciója a múlt év őszén kezdődött el, a mikor a földmivvelésügyi minisztérium arra kérte meg a főváros tanácsát, hogy a kísérletekre engedjen át megfelelő területet. *Déri Ferencz dr.* alpolgármester volt akkor a közoktatásügyi osztály vezetője, a ki a legnagyobb előzékenységgel teljesítette a kormány kérését és az ügyosztály tanácsjegyzőjét, *Bucsánszky Bertalan dr.-t* bizta meg a tárgyalásokkal. *Bucsánszky dr.* előtt a terv nem volt újra kérdéssel foglalkozott már ezelőtt is és azt találta a leghelyesebbnek, ha a telepet a növénykertből hasitják ki. Igy is történt. A telepen *Varga Márton* igazgató elvégeztette a szükséges munkálatokat, beszerezte a palántákat és vetőmagvakat és ma már mindenkit kielégítő eredmény áll rendelkezésre. Külön kis telepet kapott hasonló célra a főváros droguista-szakiskolája is, a melynek igazgatója, *Szählender Lajos dr.* hasonló eredményeket tud felmutatni. Az eddigi eredmény nindenesetre jogossá teszi azt a reményt, hogy nem nagyon fáradságos, de jövedelmező munkát lehet biztosítani ezen a téren is a rokkantaknak, sőt *Augusztin dr.* véleménye szerint a gyógynövé-

nyeket csoportosítani lehet a rokkantak foglalkozásai szerint is és meg lehet állapítani, hogy mely növényekkel boldogulhat az a harcos, a ki karját, és mely növényt tud gondozni az a katona, a ki a lábát hagyta ott a harctéren, vagy valamelyik katonai kórház operációs szobájában.